

SEANCES DU MERCREDI 1er JUIN 1988
VERGADERINGEN VAN WOENSDAG 1 JUNI 1988ASSEMBLEE
PLENAIRE VERGADERINGSEANCE DE L'APRES-MIDI
NAMIDDAGVERGADERING

SOMMAIRE:

CONGES:

Page 393.

COMMUNICATIONS:

Page 393.

1. Cour d'arbitrage.
2. Caisse d'amortissement.
3. Caisse de dépôts et consignations.
4. Dépenses en marge du budget.

PROJETS DE LOI (Discussion):

Projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1986.

Projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1987.

Discussion générale (Reprise):

Crédits « Coopération au Développement ». — *Orateurs*: M. A. Geens, ministre de la Coopération au Développement, MM. Verschueren, De Belder, Mme Aelvoet, p. 394.

Ann. parl. Sénat — Session extraordinaire 1988
Parlem. Hand. Senaat — Buitengewone zitting 1988

INHOUDSOPGAVE:

VERLOF:

Bladzijde 393.

MEDEDELINGEN

Bladzijde 393.

1. Arbitragehof.
2. Amortisatiekas.
3. Deposito- en consignatiekas.
4. Uitgaven buiten de begroting.

ONTWERPEN VAN WET (Beraadslaging):

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1986.

Ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1987.

Algemene beraadslaging (Hervatting):

Kredieten « Ontwikkelingssamenwerking ». — *Spreekers*: de heer A. Geens, minister van Ontwikkelingssamenwerking, de heren Verschueren, De Belder, mevrouw Aelvoet, blz. 394.

Discussion et vote des articles du budget de l'année 1986, p. 400.

Discussion et vote des articles du budget de l'année 1987, p. 405.

PROPOSITIONS (Dépôt):

Page 408.

M. Cardoen. — Proposition de loi modifiant la loi de redressement du 10 février 1981 instaurant une cotisation de solidarité à charge des personnes rémunérées directement ou indirectement par le secteur public.

M. Désir. — Proposition de loi modifiant l'article 24, § 2, de la loi du 16 juillet 1973 garantissant la protection des tendances idéologiques et philosophiques.

M. Collignon. — Proposition de loi relative au cadre du greffe du tribunal de commerce de Huy.

M. Verhaegen. — Proposition de loi modifiant l'article 1er de l'arrêté royal du 12 avril 1984 portant exécution des articles 42bis et 56, § 2, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés.

M. Cerexhe. — Proposition de loi relative aux archives.

M. Didden. — Proposition de loi prorogeant certaines mesures prévues par la loi de redressement du 31 juillet 1984.

Mme Truffaut. — Proposition de loi complétant l'article 24 de la loi du 20 avril 1874 sur la détention préventive et l'article 44 de la loi du 15 juin 1899 comprenant le Code de procédure pénale militaire.

M. Desmedt. — Proposition de loi abrogeant la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité.

Mme Truffaut. — Proposition de loi modifiant le Code des impôts sur les revenus en vue d'instaurer une déduction fiscale des frais de garde des enfants en bas âge.

M. Peeters. — Proposition de résolution relative aux cours d'épidémiologie et de prévention dans les universités.

INTERPELLATIONS (Demandes):

Page 408.

M. Hasquin au ministre de l'Education nationale sur « divers propos qu'il a tenus et qui inquiètent tous ceux qui sont soucieux de la qualité de l'enseignement ».

M. S. Moureaux au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Classes moyennes et au ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales sur « les raisons pour lesquelles les mesures de prévention et de protection n'ont pas été prises par les autorités belges afin d'assurer la sécurité des représentants de l'*African National Congress* à Bruxelles et d'arrêter le ou les coupables présumés des attentats dirigés contre ceux-ci ».

Beraadslaging en stemming over de artikelen van de begroting van het jaar 1986, blz. 400.

Beraadslaging en stemming over de artikelen van de begroting van het jaar 1987, blz. 405.

VOORSTELLEN (Indiening):

Bladzijde 408.

De heer Cardoen. — Voorstel van wet tot wijziging van de herstelwet van 10 februari 1981 tot invoering van een solidariteitsbijdrage ten laste van de personen rechtstreeks of onrechtstreeks bezoldigd door de openbare sector.

De heer Désir. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 24, § 2, van de wet van 16 juni 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt.

De heer Collignon. — Voorstel van wet betreffende de personeelsformatie van de griffie van de rechtbank van koophandel te Hoei.

De heer Verhaegen. — Voorstel van wet tot wijziging van artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 april 1984 tot uitvoering van de artikelen 42bis en 56, § 2, van de samengeordende wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders.

De heer Cerexhe. — Voorstel van wet betreffende het archief.

De heer Didden. — Voorstel van wet tot verlenging van bepaalde maatregelen waarin de herstelwet van 31 juni 1984 voorziet.

Mevrouw Truffaut. — Voorstel van wet tot aanvulling van artikel 24 van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis en van artikel 44 van de wet van 15 juni 1899 houdende het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger.

De heer Desmedt. — Voorstel van wet tot opheffing van de wet van 27 november 1891 ter beteugeling van de landloperij en de bedelarij.

Mevrouw Truffaut. — Voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ten einde de kosten van kinderopvang fiscaal aftrekbaar te maken.

De heer Peeters. — Voorstel van resolutie ingediend betreffende de cursussen epidemiologie en preventie aan de universiteiten.

INTERPELLATIES (Verzoeken):

Bladzijde 408.

De heer Hasquin tot de minister van Onderwijs over « verscheidene van zijn uitspraken en de onrust die zij teweeggebracht hebben bij al wie bezorgd is over de kwaliteit van het onderwijs ».

De heer S. Moureaux tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand en tot de minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen over « de redenen waarom de Belgische overheid geen voorzorgs- en beschermingsmaatregelen genomen heeft voor de beveiliging van de vertegenwoordigers van het *African National Congress* te Brussel en voor de arrestatie van de vermoedelijke dader of daders van de tegen hen gepleegde aanslagen ».

PRESIDENCE DE M. KELCHTERMANS, PRESIDENT
VOORZITTERSCHAP VAN DE HEER KELCHTERMANS, VOORZITTER

Mme Panneels-Van Baelen et M. Mouton, secrétaires, prennent place au bureau.
Mevrouw Panneels-Van Baelen en de heer Mouton, secretarissen, nemen plaats aan het bureau.

Le procès-verbal de la dernière séance est déposé sur le bureau.
De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.

La séance est ouverte à 14 h 20 m.
De vergadering wordt geopend te 14 h 20 m.

CONGES — VERLOF

MM. Egelseers en Janzegers, à l'étranger, demandent un congé.

Verlof vragen : de heren Egelseers en Janzegers, in het buitenland.

— Ces congés sont accordés.

Dit verlof wordt toegestaan.

M. Bock, pour des devoirs administratifs, demande d'excuser son absence à la réunion de ce jour.

Afwezig met bericht van verhindering : de heer Bock, wegens ambtsplichten.

— Pris pour information.

Voor kennisgeving aangenomen.

COMMUNICATIONS — MEDEDELINGEN

Cour d'arbitrage — Arbitragehof

M. le Président. — Par dépêches des 25 et 27 mai 1988, la Cour d'arbitrage notifie au Sénat, en application de la loi du 28 juin 1983 portant l'organisation, la compétence et le fonctionnement de la Cour d'arbitrage, une copie des arrêts prononcés :

1. En cause le recours en annulation partielle du décret de la Région wallonne du 11 septembre 1985 organisant l'évaluation des incidences sur l'environnement dans la Région wallonne (numéro du rôle 47);

Bij dienstbrieven van 25 en 27 mei 1988, notifieert het Arbitragehof aan de Senaat, in toepassing van de wet van 28 juni 1983 houdende de oprichting, de bevoegdheid en de werking van het Arbitragehof, een afschrift van de arresten uitgesproken :

1. In zake het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van het Waalse Gewest van 11 september 1985 tot organisatie van de waardering van de weerslagen op het leefmilieu in het Waalse Gewest (rolnummer 47);

2. En cause le recours en annulation de l'article 65 du décret de la Région flamande du 2 juillet 1981 concernant la gestion des déchets, introduit par le Conseil des ministres (numéro du rôle 59).

2. In zake het beroep tot vernietiging van artikel 65 van het decreet van het Vlaamse Gewest van 2 juli 1981 betreffende het beheer van afvalstoffen, ingesteld door de Ministerraad (rolnummer 59).

— Pris pour notification.

Voor kennisgeving aangenomen.

Caisse d'amortissement — Amortisatiekas

M. le Président. — Par dépêche du 25 mai 1988, la Cour des comptes a transmis au Sénat, en exécution de l'article 7 de la loi du 2 août 1955, le compte de gestion de la Caisse d'amortissement pour l'année 1987.

Bij dienstbrief van 25 mei 1988 heeft het Rekenhof aan de Senaat overgezonden, overeenkomstig artikel 7 van de wet van 2 augustus 1955, de beheersrekening van de Amortisatiekas over het jaar 1987.

Il est donné acte de cette communication au premier président de la Cour des comptes.

Van deze mededeling wordt aan de eerste voorzitter van het Rekenhof akte gegeven.

Caisse des dépôts et consignations

Deposito- en consignatiekas

M. le Président. — En exécution de l'article 36 de l'arrêté royal n° 150 du 18 mars 1935, le ministre des Finances transmet au Sénat le rapport sur les opérations de la Caisse des dépôts et consignations pendant l'année 1987.

Ter uitvoering van artikel 36 van het koninklijk besluit nr. 150 van 18 maart 1935, zendt de minister van Financiën, het verslag over de verrichtingen van de Deposito- en consignatiekas gedurende het jaar 1987.

Il est donné acte de cette communication au ministre des Finances.

Van deze mededeling wordt aan de minister van Financiën akte gegeven.

*Dépenses en marge du budget**Uitgaven buiten de begroting*

M. le Président. — En application de l'article 24, alinéa 2, de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, le Premier ministre a donné connaissance au Sénat, par dépêches des 26 et 27 mai 1988, des délibérations (n°s 2974 et 2975), prises par le Conseil des ministres et relatives à des dépenses faites en marge du budget.

Overeenkomstig artikel 24, 2e lid, van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit, heeft de Eerste minister, bij dienstbrieven van 26 en 27 mei 1988 aan de Senaat kennis gegeven van de beraadslagingen (nrs. 2974 en 2975) door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

— Renvoi à la commission des Finances.

Verwezen naar de commissie voor de Financiën.

M. le Président. — Il est donné acte de cette communication au Premier ministre.

Van deze mededeling wordt aan de Eerste minister akte gegeven.

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1986

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1987

Hervatting van de algemene beraadslaging

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DE LA COOPERATION AU DEVELOPPEMENT DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1986

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTERE DES AFFAIRES ETRANGERES, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DE LA COOPERATION AU DEVELOPPEMENT DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1987

Reprise de la discussion générale

De Voorzitter. — Wij hervatten de algemene beraadslaging over de ontwerpen van wet betreffende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking met de bespreking van de budgettaire gegevens in verband met de kredieten «Ontwikkelingssamenwerking».

Nous reprenons la discussion générale des projets de loi relatifs aux budgets du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement par l'examen des données budgétaires qui traitent des crédits «Coopération au Développement».

Het woord is aan minister André Geens.

De heer A. Geens, minister van Ontwikkelingssamenwerking. — Mijnheer de Voorzitter, van een nieuw minister verwacht men dat hij enkele verklaringen aflegt over het soort beleid dat hij wenst te voeren. Ik hoop wel dat de belangstelling voor ontwikkelingssamenwerking omgekeerd evenredig is met het aantal aanwezigen ...

Wij discussiëren vandaag over de begrotingen voor 1986 en 1987, die misschien nog weinig betekenis hebben aangezien het gaat over zaken uit het verleden, maar waarbij ik het wel noodzakelijk acht enkele dingen te vertellen omtrent onze

bedoelingen. De senatoren zullen zeer goed begrijpen dat in de korte tijdsspanne dat ik minister ben en met de praktische problemen waarmee ik wordt geconfronteerd en die u via de pers allen wel bekend zijn, het voor mij moeilijk is om nu al tot een coherente beleidsverklaring te komen. Later zal ik dat zeker doen.

Ik heb mij de moeite getroost na te gaan wat er in het verleden op deze tribune aangaande ontwikkelingssamenwerking werd verteld, en meer speciaal op het ogenblik dat de vorige regering is gevallen. Men was toen bezig met de bespreking van de begroting ontwikkelingssamenwerking. Ik wil enkele punten daarvan opnieuw onder uw aandacht brengen omdat zij werden opgenomen in het regeerakkoord.

Er is de 0,7 pct. van het BNP waarvoor in alle partijen werd gepleit. Ook in het regeerakkoord staat de wil 0,7 pct. van het BNP te besteden aan ontwikkelingssamenwerking.

ABOS is slechts verantwoordelijk voor 60 pct. van het budget voor ontwikkelingssamenwerking. Het overige wordt vooral besteed door de minister van Financiën en door de minister van Onderwijs.

In de regeringsverklaring is bepaald dat er een driejarenplan zal worden opgesteld om tot deze 0,7 pct. van het BNP te komen, zodat er enige hoop is dat dit ook in de praktijk zal gebeuren.

Wij hebben reeds de eerste stappen gedaan om dat doel te bereiken, maar u zult begrijpen dat het enige tijd vergt om een document te maken dat de kritiek kan doorstaan. Wij zullen in ons beleid de aandacht richten op de minst ontwikkelde landen en op projecten die in de eerste plaats de basisbehoeften ten goede komen, zoals de voeding, de medische verzorging, de vorming en het transport. Anderzijds moet prioriteit worden gegeven aan de landbouw, en aan de plattelandsontwikkeling, in het kader van een aangepaste voedsel- en voedingsstrategie. Dit heeft dan vooral te maken met het overlevingsfonds voor de derde wereld. Het beleid zal ook worden gekenmerkt door het belang dat wij zullen blijven hechten aan de niet-gouvernementele organisaties en de kleinschalige projecten waaraan zij meestal aandacht besteden. Zowel wat de conceptie als de medefinanciering betreft zullen wij hun doelstellingen, zijnde de bestrijding van de armoede, en datgene wat de armste bevolkingsgroepen ten goede komt, helpen realiseren. Ook met betrekking tot de structuren, zullen wij trachten iets tot stand te brengen. Wij zullen hierover geen ronkende verklaringen afleggen. In het regeerakkoord staat dat er een herstructurering moet komen van het Algemeen Bestuur van Ontwikkelingssamenwerking; ook dit is niet nieuw. In het verleden zijn reeds verschillende studies uitgevoerd om deze herstructurering te helpen vorm geven, maar tot op vandaag is dat in de praktijk nog niet gerealiseerd. Aangezien nu in het regeerakkoord staat dat dit een van de doelstellingen is van de regering, zullen wij trachten om, samen met de administratie en met alle betrokkenen, te komen tot een aanvaardbare herstructurering die uiteindelijk de derde wereld zelf ten goede moet komen.

Er zal worden gestreefd naar een vereenvoudiging van de procedure en een snellere afwikkeling van de dossiers, want in het verleden zijn daarover heel wat klachten geuit.

In het regeerakkoord staat ook dat de wet inzake het overlevingsfonds voor Ontwikkelingssamenwerking integraal moet worden toegepast. Wij interpreteren dat als het correct uitvoeren van de wet. Ook hieromtrent is er in het verleden heel wat kritiek geweest. Wij zullen nauwgezet toezien op de precieze uitvoering van het regeerakkoord opdat geen verkeerde interpretatie gebeurt.

Vanzelfsprekend kunnen we moeilijk over ontwikkelingssamenwerking spreken binnen de eigen grenzen. Wij zullen ook een constructieve bijdrage moeten leveren in overleg met de andere landen van de Europese Gemeenschap en met de internationale organisaties die zich met dit probleem bezighouden. Bij het realiseren van het geheel van de ontwikkelingssamenwerking komen heel wat zaken kijken die te maken hebben met internationale gegevens die voor de ontwikkelingslanden niet altijd even gunstig zijn. Wat op wereldvlak gebeurt, heeft een belangrijke invloed op de landen uit de derde wereld. Solidariteit en

permanente dialoog tussen Noord en Zuid zijn hoe langer, hoe dringender. Zeer in het kort wil ik een paar problemen op een rijtje zetten.

Ten eerste is er een demografisch probleem. De wereldbevolking neemt steeds toe, en drie vijfde van de wereldbevolking woont in de ontwikkelingslanden. De grote meerderheid hiervan wordt getroffen door armoede en chronische ondervoeding, problemen die ons allen moeten bekommeren. Andere problemen zijn de uitbreiding van de woestijn in Afrika, catastrofale plagen waarmee we geregeld via de dagbladen worden geconfronteerd, om nog niet te spreken over de destabiliserende oorlogen en twisten in verscheidene landen.

De bevolkingsaan groei is natuurlijk een belangrijk probleem omdat de bevolking sneller groeit dan de economie in deze ontwikkelingslanden. Dit heeft mede tot gevolg dat jaarlijks in Afrika ongeveer 1 miljoen kinderen van minder dan één jaar sterven.

Ook het probleem van de schuldenlast van de derde-wereld-landen is zeer belangrijk omdat dit een aantal consequenties inhoudt op diverse vlakken. Er zijn gelukkig ook een aantal gunstige evoluties vast te stellen zoals de daling van de reële interestvoeten, hoewel men thans vreest dat deze tendens zich zou omkeren. Er is ook de beperkte inflatie in de industrielanden en er zijn de lagere prijzen voor de ruwe olie wat gunstig is voor de ontwikkelingslanden, met uitzondering van de olieproducerende landen natuurlijk.

Maar er zijn ook dieperliggende oorzaken voor deze minder gunstige situatie van de ontwikkelingslanden. Er is het zwak herstel van het economisch klimaat op wereldniveau waardoor de export uit de ontwikkelingslanden minder gunstig evolueert, wat minder gunstig is voor hun ruilvoet. Dan is er een verminderde groei van de wereldhandel met een opnieuw opduikende tendens tot protectionisme. De handelsbalans van de ontwikkelingslanden is er de jongste jaren gevoelig op achteruit gegaan en dit heeft ernstige gevolgen voor de financiële situatie van deze landen.

Volgens recente gegevens is de schuldenlast opgelopen tot 1 200 miljard dollar. Dit is een enorm zware last. Het zijn niet uitsluitend de ontwikkelingslanden die daarvoor verantwoordelijk zijn. Het is ook te wijten aan de niet altijd even efficiënte wijze waarop die landen werden gefinancierd voor het realiseren van sommige projecten. De bankinstellingen en ook de politiek die de geïndustrialiseerde landen ten aanzien van de ontwikkelingslanden vooral in de jaren 1970 hebben gevoerd, zijn in belangrijke mate verantwoordelijk voor de enorme buitenlandse schuld van de ontwikkelingslanden. Het moet ons dan ook niet verbazen dat men soms overgaat tot staking van betaling, wat dan weer tot gevolg heeft dat de privé-financiering in de ontwikkelingslanden gevoelig is gedaald en dat de verdere evolutie daarvan niet gunstig is.

Er werd een beroep gedaan op het IMF en op de Wereldbank om herschikkingsprogramma's op het getouw te zetten, wat dan weer gevolgen heeft vooral op economisch en op sociaal vlak zodat de ontwikkelingslanden dubbel worden getroffen. Op internationaal vlak werden een aantal initiatieven genomen om de dramatische betalingsbalansmoeilijkheden te verhelpen. Binnen het IMF werden speciale onteningsmogelijkheden gecreëerd om de meest dringende importbehoeften te kunnen dekken. Wij worden geconfronteerd met een nieuwe term in de internationale terminologie, namelijk het *Enlarged Special African Facility* programma, een meer uitgebreid programma van het IMF waarbij bijzondere faciliteiten worden verleend aan Afrikaanse landen. Op het niveau van de Wereldbank en meer bepaald van de *International Development Association* werd het SFA opgericht dat voor landen waar coherente herstelplannen, meestal in samenwerking met andere donoren, kunnen worden uitgewerkt, nieuwe supplementaire financieringsmogelijkheden opent. Om deze herstelplannen uit te voeren heeft men een *Priority Investment Programm* opgesteld, een van de fameuze PIPS — zoals u ziet staat de internationale terminologie bol van de afkortingen — op basis van structurele aanpassingskredieten, de *Structural Adjustment Credits*. De Wereldbank en het IMF nodigen de bilaterale donors uit om aan deze initiatieven deel te nemen in de vorm van co-financiering en deel-

programma's. Deze gezamenlijke aanpak is gekend als de PFP-aanpak, *Policy Framework Paper*. Zij worden vanaf dit jaar systematisch ondernomen door verschillende tientallen ontwikkelingslanden. Op het ogenblik gaat het om een zestigtal landen.

Ook vanuit de privé-sector worden inspanningen gedaan om de schuldenlast draaglijker te maken, maar wij moeten vaststellen dat op dit vlak tot nog toe geen denderende resultaten werden geboekt. Wij hopen dat dit in de toekomst zal verbeteren.

Het is dan ook noodzakelijk dat men zich in de donorgemeenschap in belangrijkere mate dan vroeger het geval was zou bezighouden met het probleem van de schulden. Dit is ook van zeer groot belang in het kader van de aanstaande onderhandelingen tussen de ACS-landen en de Europese Gemeenschap in het kader van Lomé IV. Het ABOS werkt momenteel interventieschema's uit met de bedoeling de exportverzekeringsinstituten opnieuw in de gelegenheid te stellen hun operaties in het kader van de investeringsprogramma's in de ontwikkelingslanden te hernemen.

Dit zijn enkele hoofdkenmerken van de bestaande problemen. Daar komt natuurlijk nog heel wat meer bij kijken. Wij zullen nog de gelegenheid hebben u deze problematiek voor te leggen tijdens de besprekingen van de begroting van het departement of in de bevoegde commissies van Kamer en Senaat.

Tot slot wil ik nog even het probleem van het onevenwicht op het vlak van de taalkaders aansnijden. Binnen de administraties bestaan er hieromtrent geen moeilijkheden. Het vastgestelde taalkader is er paritair en wordt vrij goed gerespecteerd. Er bestaat nog wel een probleem op het vlak van de coöperanten op de verschillende niveaus. Het is onze bedoeling om op een verstandige wijze en op basis van de bijkomende middelen waarover wij zullen beschikken door het driejarenplan dat zal worden opgemaakt, ook hier een groter evenwicht te bereiken zonder daarbij één van de gemeenschappen te benadelen. Tot zover mijn beknopte uiteenzetting over de ontwikkelingssamenwerking. Ik zal uiteraard ook graag antwoorden op de vragen die mij over de begrotingen van 1986 en 1987 worden gesteld. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer Verschueren.

De heer Verschueren. — Mijnheer de Voorzitter, ik zou op de eerste plaats de griffie en uzelf willen bedanken want u hebt vermeden dat ik voor de tweede maal uit de boot viel. De eerste maal gebeurde dit in oktober wanneer hier de begroting van Ontwikkelingssamenwerking werd besproken in een zeer serene sfeer waarbij geen vuiltje aan de lucht leek te zijn. Ik was in het debat als laatste spreker ingeschreven. Tijdens de middagonderbreking echter bood de Eerste minister het ontslag van de regering aan.

Vanochtend viel ik bijna voor de tweede maal uit de boot wanneer ik te elf uur twintig werd geroepen om aan de stemmingen in de commissie voor de Herziening van de Grondwet en de Hervorming der Instellingen deel te nemen. Ik dank u dan ook, mijnheer de Voorzitter, om mij vanmiddag toch nog het woord te willen verlenen.

Mijnheer de minister, meerdere maanden zijn verlopen en iedereen is ervan overtuigd dat er na de begrotingen 1986 en 1987 niets is veranderd. Het zou dus voor mij niet moeilijk zijn hier enkele giftige pijlen op u af te vuren, maar wel weinig sportief omdat u voor de opstelling van die begrotingen niet verantwoordelijk bent. Ik laat deze elementen dan ook gewoon terzijde en blijf even stilstaan bij de feiten.

Een eerste feit is dat een staatssecretaris wordt vervangen door een volwaardig minister. Hieruit leiden wij af dat het departement van Ontwikkelingssamenwerking in aanzien is gestegen. Ik ben ervan overtuigd dat deze minister zijn uiterste best zal doen om dit verhoogde aanzien niet te beschamen.

Ik ben er zeker van dat u dat niet zult doen. Immers, sinds wij hier samen in 1985 het halfroend van de Senaat hebben betreden, heb ik veel achtung gekregen voor uw manier van werken in onze vergaderingen. Het is ook daarom dat ik aandachtig heb geluisterd naar uw uiteenzetting. Toch blijf ik

ietwat achterdochtig, want het is niet de eerste keer dat een minister of staatssecretaris hier een beleidsverklaring aflegt en met de beste intenties blijkt te zijn bezielt, maar dat de omstandigheden het beletten ze waar te maken. U zal dat wellicht binnen afzienbare tijd ervaren. Ik hoop alleszins dat u, misschien niet alles, maar toch een zeer groot gedeelte zal kunnen realiseren van wat u daarnet hebt aangekondigd.

U zal het mij dus niet kwalijk nemen indien ik een drietal zaken opnoem, bij de behandeling waarvan ik u van zeer nabij zal volgen. In de eerste plaats — ik durf het cijfer bijna niet meer uitspreken, het is bijna een magisch getal geworden — is er de 0,7 pct. Ik hoop, want ik ken uw ijver, dat dit cijfer zoals beloofd, ditmaal kan worden gerealiseerd.

Een tweede zaak die wij zeer aandachtig zullen volgen — u hebt erop gezinspeeld en ik meen dat wij ons op dezelfde golfengete bevinden — is de grondige wijziging van het projectenbeleid. Ik zal hierover nu niet verder uitweiden, ik vestig alleen uw aandacht op een prioriteit.

Ten derde — u hebt verwezen naar uw departement —, het is niet de eerste maal dat ik hier een pleidooi houd voor het ABOS, de administratie en het personeel. Het gaat om personeelsleden die de jongste jaren vaak in ondankbare omstandigheden hebben moeten werken en vaak niet alleen werden miskend, maar zelfs buiten spel werden gezet. Ik weet, mijnheer de minister, dat vele ambtenaren van uw departement in het buitenland ten eerste worden gewaardeerd.

Mag ik u de raad geven deze ambtenaren echt aan het werk te zetten en hun kwalificaties maximaal te benutten. Het zal uw beleid ten goede komen.

Het zijn deze drie zaken, mijnheer de minister, die ik in de komende maanden van zeer nabij zal volgen. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan de heer De Belder.

De heer De Belder. — Mijnheer de Voorzitter, ik heb vanochtend reeds het woord gevoerd in het debat over de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken en enkele algemene zaken naar voren gebracht. Dank zij de vriendelijkheid van het voorzitterschap van onze Hoge vergadering, krijg ik nu toch de kans om de minister opnieuw enkele vragen te stellen die te maken hebben met Ontwikkelingssamenwerking en ze te preciseren.

Wij spreken over de begrotingen 1986 en 1987. Dat lijkt wel parlementaire *science fiction*. Bovendien worden wij met deze teksten in plenaire vergadering gecatapulteerd. Er heeft wel een commissievergadering plaatsgevonden, waarover de heer Noerens verslag heeft uitgebracht, maar op 29 juni 1987, dus ongeveer een jaar geleden. Gelukkig beschikken wij over het uitstekend rapport van volksvertegenwoordiger Van Hecke dat ons een beetje op de hoogte heeft gebracht van documenten die eigenlijk al in de archieven hadden moeten liggen.

Allereerst feliciteer ik de minister met zijn introductie tot het debat. Volgende keer zal ik graag ingaan op de inhoud van verschillende bi- en multilaterale problemen, maar vandaag, nu ik voor het eerst het woord neem in het debat over het beleid van Ontwikkelingssamenwerking, beperk ik mij tot enkele aspecten die meer te maken hebben met het management van dit beleid.

De minister heeft verwezen naar de regeringsverklaring. De interpretatie van het hoofdstuk « Ontwikkelingssamenwerking » uit deze verklaring heeft te maken met de bevoegdheidskwestie. In de huidige tekst merkt men helemaal niets van de aan de gang zijnde en verwachte overdracht van bevoegdheden van het nationaal niveau naar de Gemeenschappen en de Gewesten. Dat hoofdstuk is geschreven om een vacuüm in het beleid te vermijden tussen vandaag en het ogenblik waarop deze overdracht zal zijn gerealiseerd. Zodra dit het geval zal zijn, zullen sommige onderdelen moeten worden herschreven.

De manier waarop Gemeenschappen en Gewesten participeren in het ontwikkelingsbeleid houdt daarmee verband. Op het ogenblik gebeurt alles langs het Ministerieel Comité voor buitenlandse betrekkingen waarin de gemeenschapsinstanties niet vertegenwoordigd zijn. Ze nemen evenmin deel aan de

werking van het comité voor het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking. Met het oog op de Grondwetsherziening moet orde op zaken worden gesteld opdat zo snel mogelijk de verdeling van de bevoegdheden tussen het nationale niveau en Gemeenschappen en Gewesten zou worden geregeld.

De vorige spreker en zijn collega, de heer Noerens, die sprak tijdens het investituurdebat, hebben uitgerekend hoeveel de realisatie van het doel van 0,7 pct. zal kosten, in de veronderstelling van een bepaald bruto nationaal produkt, nu en op het einde van de legislatuur. Wij zijn van mening dat dergelijke manier om de zaken te presenteren nogal rudimentair is. Men kan het doel van 0,7 pct. ook nastreven door af te stappen van de gevolgde methodes, procedures en werkwijzen van de administratie. De manier waarop ABOS in het verleden als een nationale regie is opgetreden kan niet langer efficiënt worden genoemd. Wij vinden dat er ten minste drie belangrijke stromen van delegatie of afstand van verantwoordelijkheid moeten worden gerealiseerd. Wij vinden het moderner en efficiënter meer vertrouwen te schenken aan onze partners in de ontwikkelingslanden. De ontvangende landen zouden meer moeten worden geresponsabiliseerd, wat niet betekent dat wij geen controle meer dienen uit te oefenen.

Zoals andere donorlanden moeten wij deze landen meer als te vertrouwen en gelijkwaardige partners beschouwen. Veel kan worden doorgeschoven naar de privé-sector, zoals studiebureaus en bedrijven uit alle hoeken van ons land. Ook kan meer verantwoordelijkheid worden gegeven aan de ontwikkelingssecties *in the field*. De kwaliteit van de titularissen moet dan wel primeren op de politieke kleur.

Indien wij de procedures verbeteren, zoals is vermeld in de regeringsverklaring, wordt automatisch een stap gedaan van de huidige 0,49 pct. naar de beoogde 0,70 pct. Tegelijkertijd kunnen we een soepeler uitvoering van de concrete projecten waarborgen.

Ik stel vast dat de projecten die wij in het buitenland organiseren in vele gevallen geen aanleiding meer geven tot erkenning, of bijdragen tot het prestige van ons land maar vaak ter wille van gebrekkige uitvoering en vertraging, politieke twisten te weegbrengen met landen die onze partners zouden moeten worden.

Er zijn nu al meer dan 175 NGO's. Ik vraag me af of zij allemaal professioneel zijn en met gunstige resultaten kunnen werken.

Dat betekent niet dat het systeem van de cofinanciering moet worden veroordeeld. Integendeel, het is een zeer ingenieus systeem, maar het moet worden geraffineerd en er moet selectiever worden opgetreden.

Ik sta een ogenblik stil bij de verhouding bilaterale en multilaterale ontwikkelingsamenwerking. Als ik goed heb gerekend, vergt de multilaterale samenwerking nu reeds 40 pct. van onze middelen. Zo is er langzamerhand een evenwicht ontstaan dat wij niet mogen verstoren. Het gevaar dat de beheerskosten, die in internationale instellingen geweldig hoog kunnen oplopen, nog stijgen is niet denkbeeldig. De beheerskosten van internationale instellingen bedragen ten minste 15 pct. van de kosten van de projecten terwijl de nationale beheerskosten nauwelijks 5 pct. bedragen.

Dit is geen pleidooi voor bilaterale ontwikkelingsamenwerking maar een verwittiging. Inzake multilaterale ontwikkelingsamenwerking mag niet worden overdreven.

Van de 10 miljard van het IFAD, het overlevingsfonds, zijn reeds 5 miljard besteed. Ook hier moet de Belgische controle op de besteding toenemen. Onze aandacht mag niet verzwakken wanneer het IFAD bij aanbestedingen, aankopen of benoemingen geen, of onvoldoende, rekening houdt met de Belgische financiële inbreng.

Het kader omvat 370 mensen van wie er slechts 290 aanwezig zijn. Dat verklaart uiteraard de vele problemen waarmee ook minister Tindemans, zoals hij vanochtend heeft uiteengezet, te kampen heeft.

Zoals een vorige spreker, breng ook ik een eresaluut voor de kwaliteit van sommige ambtenaren in Brussel en *in the field*.

Mijnheer de minister, over de taalsituatie van ABOS heeft u zelf gehandeld. In de regeringsverklaring, in het hoofdstuk over het openbaar ambt, staat een interessante paragraaf in verband met het «reëquilibreren» van de taalsituatie in het ABOS.

Handelend over leningen van staat tot staat heb ik het voorbeeld van het project-Tanzania aangehaald, maar de minister van Buitenlandse Handel heeft daar vanmorgen al op geantwoord.

Mijnheer de minister, ik zou graag willen dat u tijdens uw beleid twee probleempjes zou oplossen. Het eerste is een beetje technisch en heeft te maken met het transport van onze ontwikkelingshulp naar haar bestemming. Als ik goed ben ingelicht doen wij nationaal zo een beetje wat de Europese Gemeenschap ook doet en dat is vanzelfsprekend: de goedkoopste transportmodaliteiten gebruiken. Die dragen echter doorgaans vlaggen die niet thuishoren in België, laat staan in de Europese Gemeenschap. Iedereen weet dat de Oosteuropese lijnen de goedkoopste zijn, maar ik vind dat niet de meest gepaste manier om onze nationale ontwikkelingshulp ter bestemming te brengen. Ik zou dus graag hebben dat u daar wat aan doet.

Tenslotte zou ik het persoonlijk sterk waarderen als u het probleem uit de weg zou kunnen helpen — ik weet niet in hoeverre het nog werkelijk bestaat — van de pensioenen van de Vlaamse missionarissen. Zij keren na een leven van inspanning in de ontwikkelingslanden naar ons land terug en moeten dan vaststellen dat zij in alle opzichten onder de minimumgrens vallen. Misschien kan u daar wat aan doen.

Mijnheer de minister, wij zullen u dus vooral in het oog houden, helpen en ondersteunen op het vlak van de coördinatie tussen uzelf en uw collega's van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Financiën, maar ook op het vlak van de coördinatie met de Gemeenschappen en Gewesten naarmate de grondwetsherziening concreter wordt. Intussen wensen wij u alvast veel geluk. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Het woord is aan mevrouw Aelvoet.

Mevrouw Aelvoet. — Mijnheer de Voorzitter, eerst wil ik onze achttiende minister voor Ontwikkelingssamenwerking sinds 1960 welkom heten in dit halfroond. Wij zijn er inderdaad in geslaagd om op een kleine dertig jaar tijd al achttien excellenties op deze stoel te zetten.

Iedereen weet dat leden van onze fractie in het verleden geregeld hebben gesproken over de problemen van ontwikkelingssamenwerking. Ik druk dan ook mijn tevredenheid uit omdat de minister bij zijn eerste toelichting ruim de tijd heeft uitgetrokken voor het belichten van het probleem van de schuldenlast van de derde wereld. Bij de bespreking van het regeerakkoord hebben wij immers naar voor gebracht dat men niet kan verwachten de problemen van de ontwikkelingslanden te verhelpen met de bedragen die ingeschreven zijn op de begroting voor ontwikkelingssamenwerking. Op het ogenblik dat het probleem van de zware schuldenlasten van de derde-wereldlanden ter sprake komt op internationale fora, zoals de Wereldbank en het IMF, moeten de industrielanden immers ook daar de standpunten verdedigen die volgens hun begroting van ontwikkelingssamenwerking worden nagestreefd. Men kan immers niet met kleine randcorrecties op de begroting van ontwikkelingssamenwerking situaties recht trekken die ontstaan zijn ingevolge beslissingen met verstrekking gevolgen voor de ontwikkelingslanden op die internationale fora.

Hoewel er bij de publieke opinie door de jaren heen een vorm van *goodwill* is gegroeid ten opzichte van de ontwikkelingslanden, komt het probleem van de schuldenlasten voor de gemiddelde burger over als een geweldig ingewikkeld, internationaal, financieel probleem, waarbij experts tegen elkaar worden uitgespeeld en waarbij derde-wereldlanden soms stellingen verdedigen die niet gevolgd worden door de vertegenwoordigers van de geïndustrialiseerde landen. Men ziet niet dat de genomen beslissingen niet louter financieel-technische beslissingen zijn en dat er achter die beslissingen verstrekking gevolgen schuil gaan voor de begrotingen van de derde-wereldlanden.

Bij een bezoek aan Zaïre in 1985 kreeg ik de begroting voor 1984 in handen. 50 pct. van de gewone begroting van Zaïre was

toen bestemd om schulden terug te betalen. Dit had natuurlijk zeer zware ingrepen tot gevolg in de interne uitgavenposten die nog overbleven, zoals onderwijs en gezondheidszorg. Zo vallen sinds dat ogenblik alle geneesmiddelen geheel ten laste van de zieken. Als men, in de gezondheidscentra in het binnenland geen medicijnen heeft die op een niet-commerciële wijze het land werden binnengebracht, en die men gratis kan weggeven, moeten de patiënten nu die medicijnen ten volle zelf betalen. Hetzelfde geldt voor het betalen van het personeel, enzovoort. Op het lokale vlak worden de kosten voor de gezondheidszorg nu geheel verhaald op de patiënt. Dit heeft vergaande gevolgen voor de volksgezondheid in dat land.

Ik haal dit voorbeeld aan omdat men de discussie over de schuldenlasten te gemakkelijk beperkt tot de — reële — financieel-technische dimensie ervan en onvoldoende de repercussies van de beslissingen ter zake ziet op het leven van de massa's in een aantal derde-wereldlanden die nu worden geconfronteerd met een zware schuldenlast.

Wat de ontwikkelingssamenwerking zelf betreft, mogen wij ons niet blind staren op het bereiken van de 0,7 pct. op de begroting, hoewel ik het belang hiervan niet ontken. Zelfs in de jaren dat wij die 0,7 pct. meer benaderden, was er een gaping tussen het bedrag dat ingeschreven was op de begroting en het effectief uitgegeven bedrag.

Die lagen altijd een heel stuk lager. Die kloof werd groter. In 1986 bijvoorbeeld haalden wij op begrotingsvlak 0,57 pct. van het BNP, maar, bij de eindafrekening van 1986 bleek dat wij reëel maar 0,47 pct. hadden uitgegeven voor ontwikkelingssamenwerking. Die gaping moet in het oog worden gehouden en niet alleen de verhoging van het procent. Maar wanneer er nu al een grote afstand is tussen de begrootte bedragen die te laag zijn en het realiseren ervan dan moet er bij het optrekken van de begrootte bedragen dubbel aandachtig worden toegekeken opdat er ook voldoende en op een verantwoorde manier kan worden uitgegeven.

In verband met de problematiek van de minst ontwikkelde landen hebt u het regeerakkoord geciteerd en onder andere gezegd dat de nadruk zal worden gelegd op basisbehoeften, voedselstrategieën en dergelijke meer.

Dat is inderdaad zeer belangrijk. Het is vaak meer in het belang van België dan in het belang van de ontwikkelingslanden grote bedragen te investeren in de aankoop van materiaal om de exportmogelijkheden van Belgische landbouwfirma's te ondersteunen. Of dit altijd de beste manier is om in te spelen op de voedselstrategieën in de derde-wereldlanden is een andere vraag. Er moet dus goed worden toegezien op datgene wat men onder het etiket «landbouwprogramma» financiert. Daarom wil ik vooral de aandacht vestigen op het aspect transport dat bij de basisbehoeften werd vernoemd. Dit aspect kan zeer veel goed maken wanneer het gaat over een transport dat er vooral op gericht is om de interne verbindingen in de ontwikkelingslanden te verbeteren. De meeste industrielanden, België inclusief, verbeteren meestal de verbindingen tussen de ontwikkelingslanden en het eigen land, vooral die wegen die vitaal zijn voor de export van grondstoffen van ontwikkelingslanden naar onze landen. Wanneer wij zien wat België de jongste jaren op het vlak van transport in Zaïre heeft besteed, zowel in het kader van de eigen Belgische begroting als in het kader van de EG, dan merken wij dat er enorm veel werd geïnvesteerd in de streek van Shaba voor de verbetering van de lijn Likasi-Lubumbashi met de duidelijke bedoeling de koperlijn en de koperuitvoer te beveiligen. Ik zeg niet dat dit in geen enkel opzicht te verantwoorden is, wel dat dit, wanneer de investeringen zich daartoe beperken, een slechte zaak is voor de ontwikkelingslanden.

Men moet ervoor zorgen — dat is een probleem waarmede men in Zaïre maar ook op vele andere plaatsen wordt geconfronteerd —, dat die streken waar er landbouwoverschotten worden geproduceerd een betere verbinding krijgen met die streken waar er een landbouwtekort is. Ik heb heel vaak in de ontwikkelingslanden klachten gehoord van boerencoöperatieven die met een overproductie zaten en zegden dat de handelaars niet tot bij hen kwamen om de producten op te halen omdat de wegen te slecht zijn. De wegen die men ginder de *dessertes agricoles* noemt, moeten in de eerste plaats goed worden onder-

houden en moeten worden verbonden met andere belangrijke interne markten. Dan brengt men een dynamiek in die landen zelf op gang. Dit soort verbeteringen aan transport is natuurlijk veel minder interessant voor de bedrijven in ons eigen land die zitten te azen op het binnenrijven van bepaalde opdrachten.

Ik wil er dus voor waarschuwen om onder transport, dat de werkelijke ontwikkelingsdoelstellingen dient, niet om het even welke soort transport te gaan rangschikken.

Wat de voedselproblematiek betreft, hebt u ook nog het probleem van het Overlevingsfonds aangekaart, mijnheer de minister, waar collega De Belder eveneens op gewezen heeft. Collega De Belder maakte een aantal opmerkingen aan het adres van IFAD, die ik niet goed begrijp; IFAD is immers een van de weinige internationale ontwikkelingsinstellingen die een zeer goede reputatie heeft opgebouwd. IFAD gaat vrij efficiënt met de beschikbare middelen om, heeft een goede keuze van projecten en slaagt erin de kleine boer in de ontwikkelingslanden te bereiken en beperkt zich niet tot bedrijven die als het ware in plantagevorm door grote ondernemingen gerund worden. Ik zie niet in waarom men een zeker wantrouwen ten aanzien van die instelling zou ontwikkelen. Er zijn veel andere internationale instellingen die minder zuinig en minder goed met de middelen omspringen dan IFAD.

Wat het Belgisch Overlevingsfonds betreft, vind ik het prima dat dit samenwerkt met het IFAD. Er is in verband met de subsidiëring van de niet-gouvernementele organisaties een probleem dat nu al jaren aansleept. In 1983 is in de Senaat de wet op het Overlevingsfonds goedgekeurd. Vanaf 1985 was er van de toenmalige regering een principepakkoord om één van de 10 miljard toe te kennen aan niet-gouvernementele organisaties die in staat waren om programma's van een zekere omvang voor te leggen en die ook al bewezen hadden dat ze dergelijke programma's kunnen realiseren. Tot op heden is de eerste frank voor deze projecten nog niet uitbetaald. Dat heeft te maken met het lang aanslepen van de discussies, het nader uitwerken van de modaliteiten, het blokkeren van de kredieten door de toenmalige minister van Begroting. Nu eindelijk alles rond is en de vragen voor uitbetaling kunnen worden voorgelegd wordt deze beperkte groep van NGO's geconfronteerd met het probleem dat de zopas uitgetreden regering nog had beslist dat de uitbetaling voor de projecten van het Overlevingsfonds moest gebeuren volgens de schijven van de voorlopige kredieten. Dat is waanzin, want het gaat hier niet om middelen uit de nationale begroting maar wel van de Nationale Loterij. Ik heb hierover, zoals dat plechtig wordt genoemd, enkele juristen geraadpleegd. Zij zijn het erover eens dat dergelijke inkomstenbronnen niet onderworpen hoeven te worden aan het schijvensysteem van de voorlopige kredieten. Voor projecten als deze dient men meteen over het hele bedrag voor een jaar te beschikken. Het gaat niet op nu eens met een vierde en dan weer met een ander vierde over de brug te komen. Bovendien staat dit geld nu al jaren geblokkeerd, de Staat heeft er al lang genoeg de intrest van opgestreken. Het wordt tijd dat de uitbetaling volgt. Die tien miljard werd reeds in 1983 goedgekeurd! Dat deze zaak nu eindelijk eens concreet wordt uitgevoerd! Het gaat over overlevingsprojecten allemaal voor Afrika. Terwijl Afrika door honger wordt geteisterd, zouden de fondsen van het Overlevingsfonds via het systeem van voorlopige kredieten uitbetaald worden aan projecten die de honger moeten bestrijden.

Dan nog een vraag in verband met het bezoek van de SADEC-delegatie. Ik twijfel er niet aan, mijnheer de minister, dat u bewust bent van het feit dat het voor de SADEC-landen belangrijk is voldoende armslag te krijgen om zich onafhankelijk tegenover het grote buurland Zuid-Afrika te ontwikkelen en om de samenwerkingsmogelijkheden onder elkaar te bevorderen, vooral op economisch vlak. In deze periode van harde confrontatie is het belangrijk dat zij voldoende middelen ter beschikking hebben. Uit de nota die enkele dagen geleden aan de leden van de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen van Kamer en Senaat werd uitgedeeld blijkt dat België voor de periode 1981-1989 2,4 miljard in totaal zal uitgeven. Is dat het juiste bedrag of werden er eventueel andere toezeggingen gedaan? Ik neem aan dat dit bedrag sloeg op verbintenissen die vroeger werden

aangegaan maar misschien werden er bijkomende middelen ter beschikking gesteld?

Tenslotte wil ik nog even stilstaan bij de structuren van het ABOS als dusdanig. In het regeerakkoord wordt gesproken over de herstructurering van het ABOS. Dat wordt niet direct concreet ingevuld. Volgens mijn partij komt het er vooral op aan de reeds bestaande studies, en dat zijn er heel wat, opnieuw op te nemen. In de praktijk zijn er al heel wat hervormingen in het ABOS aangebracht, maar die werden vrijwel altijd door partijpolitieke redenen geïnspireerd en bijna nooit door de grondvraag: welk soort administratief instrument moeten wij creëren om een efficiënt ontwikkelingsorgaan van officiële zijde te hebben? Dat is eigenlijk de vraag vanwaar moet worden uitgegaan. Het is dan ook begrijpelijk dat veel hervormingen de mist zijn ingegaan. Zij hebben het echte probleem waarmee het ABOS wordt geconfronteerd niet aangegrepen.

In die zin zou ik ook willen waarschuwen voor het veel te gemakkelijke verhaal dat alles kan worden teruggebracht op de tegenstelling Walen/Vlamingen in het ABOS. Hier zijn veel fundamentele dingen aan de orde. Ik wil er dan ook voor pleiten om voor de herstructurering het geheel te bekijken en niet alleen door te boren op de politiek gemakkelijke thema's om niet een zoveelste hervorming te verwezenlijken die geen invloed heeft op de eigenlijke problemen van de ontwikkelingslanden maar enkel rekening houdt met onze politieke problemen. (Applaus.)

De Voorzitter. — Het woord is aan minister André Geens.

De heer A. Geens, minister van Ontwikkelingssamenwerking. — Mijnheer de Voorzitter, de geringe belangstelling vormt een reden te meer om te trachten zo uitgebreid en zo eerlijk mogelijk te antwoorden op de vragen van degenen die dit debat hebben bijgewoond.

Ik dank de heer Verschuere voor zijn vriendelijke woorden. Ik weet niet of de verandering van de benaming van de titularis van het departement als een bevordering kan worden beschouwd en of dit een verhoogde aandacht voor de ontwikkelingssamenwerking zal teweegbrengen. Wij moeten dit afwachten. Ik ben realistisch genoeg en ik doe al lang genoeg aan politiek om te weten dat symbolen alleen niet volstaan. Zij moeten gepaard gaan met harde feiten. Ik ben er mij van bewust dat wij, wanneer men spreekt van een besparingsronde die 70 miljard moet opbrengen, hard zullen moeten knokken om onze plannen te realiseren. Ik kan u verzekeren dat ik mij ten volle zal inspannen om het regeerakkoord te doen respecteren dat door alle meerderheidspartijen, rekening houdend met de te verwachten consequenties, werd aanvaard. Ik begrijp dat u achterdochtig bent. Ik ben u zelfs dankbaar dat u achterdochtig bent want dat is de beste leidraad. Het zal mij genoegen doen, indien u in de loop van de volgende periode zou vaststellen dat wij afwijken van de principes die wij vooraf hebben bepaald, u ons daarover zou willen interpellieren en ons de gelegenheid geven onze houding te verantwoorden. Ik vind het normaal dat het Parlement achterdochtig is ten opzichte van de uitvoerende macht. Ik stel het op prijs dat mensen vooraf zeggen dat ze de werkwijze van de minister op de voet zullen volgen en ik ben dan ook te allen tijde bereid om met u van gedachten te wisselen over het beleid dat wij zullen voeren.

Het te bereiken percentage van 0,7 komt in alle uiteenzettingen ter sprake. Het is inderdaad beleidstechnisch gezien niet optimaal dat 60 pct. door het ABOS wordt geleverd, een ander uitermate belangrijk percentage, door de begroting van Financiën en nog een aantal andere miljarden via de begrotingen van Buitenlandse Handel, van Onderwijs en van nog enkele andere begrotingen ter beschikking worden gesteld. Het zou beslist rationeler, doorzichtiger en eenvoudiger zijn om het totale pakket van Ontwikkelingssamenwerking onder te brengen in één enkele begroting, onder de bevoegdheid van één enkele minister. Het is daarbij niet uitgesloten dat bepaalde financiële transacties onder de medeverantwoordelijkheid vallen van de minister van Financiën, zoals dit trouwens ook voor andere departementen gebeurt, maar men zou dan ten minste komen tot een eenheid van begroting. Ik ben bereid om gedurende de komende jaren

— voor zover die ons op dit departement gegund zijn — daarvoor een pleidooi te houden. Wij moeten afwachten of wij daarin zullen slagen. Dit zal mede afhangen van de steun en de ijver van het Parlement.

De heer Verschuere heeft gepleit voor een herziening van het projectenbeleid. Ik kan hem begrijpen. Ik zal het daar nog over hebben bij mijn antwoorden op de vragen betreffende de grotere doorzichtigheid van de procedure. Hij heeft het personeel van de administraties, waarop te veel wordt geschoten, verdedigd. Ik ben het met hem eens dat het te gemakkelijk is om alle zonden van Israël te laden op het personeel van ABOS. Tijdens mijn korte ambtstermijn heb ik kunnen vaststellen dat een aantal van die ambtenaren inderdaad niet alleen zeer toegewijd zijn, maar dat zij ook blijk geven van een grote dosis kennis. Wel schort er iets aan de structuren als dusdanig. Het zou vanwege elke minister verkeerd zijn, om de ambtenaren buiten spel te zetten. Het is verstandiger om hen maximaal in te schakelen en hen het nodige vertrouwen te schenken, zodanig dat alles op een correcte wijze kan verlopen.

De heer De Belder heeft erop gewezen dat er in de regeringsverklaring geen sprake was van een overheveling van de bevoegdheden inzake ontwikkelingssamenwerking naar de Gemeenschappen en de Gewesten. Graag hadden wij gezien dat dit wel gebeurde. Een andere zaak is de participatie in en de medewerking aan het ontwikkelingsbeleid van de Gemeenschappen en de Gewesten. Ik weet dat morgen, wanneer via de bestaande structuren in het departement van Onderwijs, de onderwijsbevoegdheden zullen worden overgedragen, wij overlegstructuren zullen moeten inbouwen. Ik wens niets liever dan dat alles op een correcte wijze, met inspraak van iedereen en — wat prioritair is — in het belang van de ontwikkelingslanden zou gebeuren. Inzake het Fonds voor ontwikkelingssamenwerking is er inderdaad een probleem gerezen. Het was indertijd duidelijk dat de Gemeenschappen zouden worden betrokken bij dit Fonds. Op dat ogenblik maakten de Gemeenschappen deel uit van de nationale regering. Bij de uitvoering van deze wet bestonden de Vlaamse en de Franse Gemeenschappen echter afzonderlijk en kwam de zaak opnieuw ter discussie. Ik zal nagaan in welke mate deze wet van toepassing is op de huidige structuren en hoe wij dit kunnen organiseren, desnoods informeel. Laat mij nog even de tijd om het probleem te bekijken. Ik ben in ieder geval graag bereid om, met het oog op een optimale oplossing, deze aangelegenheid te bespreken met de Gemeenschappen.

Men heeft erop gewezen dat het objectief van 0,7 pct. geld zal kosten en ik ben het met u eens dat dit een elementaire redenering is. Wij moeten ons goed realiseren waar we mee bezig zijn en welke moraal wij huldigen wanneer wij discussiëren over enkele miljarden. Onze verantwoordelijkheid tegenover de internationale gemeenschap is belangrijker dan de eigen begroting en de eigen begrotingsproblemen. Ik geloof niet dat het onmogelijk is om oplossingen te vinden die tegemoet komen aan wat wij allen wensen. Al vele jaren stelt men de 0,7 pct. ontwikkelingshulp voorop. Het wordt tijd dat wij er ernstig werk van maken. Ik zal mijn uiterste best doen om dit doel te verwezenlijken.

Mevrouw Aelvoet en de heer De Belder hebben gesproken over de procedures. Een vereenvoudiging is inderdaad vereist, niet alleen om praktische maar ook om functionele redenen. Het heeft geen zin om het opstarten van een project zo lang te laten duren. Ik kom daarop terug.

Ik ben het eens dat wij vertrouwen moeten hebben in onze partners, wat niet uitsluit dat er enige vorm van controle moet zijn op het juiste gebruik van de fondsen. De mensen ter plaatse moeten meer verantwoordelijkheid krijgen en grotere mogelijkheden voor eigen actie. Dit bestaat nu reeds in beperkte mate, maar er wordt te weinig gebruik van gemaakt, wellicht omdat men enige angst heeft voor verkeerde beslissingen en vlug naar de telex grijpt om in Brussel toestemming te vragen voor zaken waarvoor dit eigenlijk niet nodig is. Ik wil graag een inspanning doen om de medewerkers ter plaatse duidelijk te maken dat ze

meer verantwoordelijkheid op zich mogen nemen binnen de regels en procedures die daarvoor werden opgesteld.

U pleit voor een grotere betrokkenheid van de privé-sector, maar ik reserveer alle uitspraken hierover tot het ogenblik waarop u en de andere collega's mij duidelijk maken wat daarmee bedoeld wordt. *A priori* is in de ontwikkelingslanden niet alles beter wat van de privé-sector komt, wat niet betekent dat hij er geen goed werk zou verrichten. U hebt verwezen naar de studiebureaus. Sta me toe daar enige vraagtekens bij te plaatsen, want ik heb in het verleden in het binnen- maar vooral in het buitenland verschillende miskleunen gezien van de studiebureaus. Wanneer wij over de globale beleidsnota of over de volgende begroting spreken, zal ik de gelegenheid hebben daar in detail op in te gaan.

Inzake een soepelere uitvoering, enerzijds en het prestige van ons land anderzijds, kan ik alleen maar bevestigen wat u zegt: toen ik als senator de gelegenheid had verscheidene projecten te bezoeken, heb ik vastgesteld dat in sommige landen onze ontwikkelingshulp heeft geleid tot afbraak van ons prestige in plaats van tot de opbouw ervan. Dit moeten wij te allen prijze vermijden. Het heeft ook te maken, niet zozeer met politieke twisten, maar met procedures en interne organisatie waaraan wij absoluut iets moeten doen.

U hebt gewezen op de vele niet-gouvernementele organisaties, namelijk 175. Men heeft mij gezegd dat er op het ogenblik 180 erkende niet-gouvernementele organisaties bestaan en dat er een driehonderdtal hulporganisaties actief zijn. Het is evident en terecht dat dit aantal vragen doet rijzen in verband met efficiëntie, maar dit is een politiek probleem. Ik hoef dit niet te ontveinen en ik durf het eerlijk en open toegeven. Indien echter alle partijen het er over eens kunnen zijn dat hier een ongezonde wilde groei is ontstaan ingevolge het in het verleden gevoerde subsidiëeringsbeleid, dan ben ik graag bereid om de normen te veranderen. Indien die consensus bestaat, dan wil ik een voorstel doen om de normen voor erkenning strenger te maken. Als het Parlement de minister steunt, kan het aantal organisaties worden verminderd ten einde de ernst van de projecten te garanderen. Ik ben niet bang om dit te doen, maar daarvoor heb ik de steun nodig van alle partijen.

In verband met de internationale instellingen, hebt u wellicht gelijk waar u zegt dat hieraan hoge kosten zijn verbonden. Toch wil ik u erop wijzen dat men in de hele problematiek van de ontwikkelingssamenwerking moeilijk om de internationale instellingen heen kan. Wij moeten af van het particularisme, van de idee dat wij het alleen, of de individuele landen afzonderlijk, kunnen rooien. Ik meen dat een grotere coördinatie in het optreden van alle donorlanden in de Derde Wereld absoluut noodzakelijk is. Dit kan wellicht het best via de internationale organisaties gebeuren. Dat er een aantal zaken moeten worden geregeld, kan ik ten volle bijvallen. Ik ben echter op het ogenblik onvoldoende voorbereid om over alle aspecten van de internationale organisaties te spreken. Bij een volgende gelegenheid kunnen wij daar nader op ingaan. Ik meen ook dat zij een belangrijke rol kunnen spelen om tot een grotere coördinatie en structurele hervormingen te komen. Ik meen dus dat wij aan hen niet kunnen voorbijgaan.

U hebt gesproken over het IFAD, mevrouw Aelvoet heeft dit ook gedaan, maar dan in tegengestelde zin. We zullen het probleem van dichtbij bestuderen en nagaan op welke manier het geld wordt gebruikt. Ik nodig u daarom uit deze vraag in een later stadium te herhalen.

U hebt ook gesproken over 290 ambtenaren die al dan niet nuttig werk verrichten. Ik meen dat u het aantal aanzienlijk hebt overschat. U hebt waarschijnlijk buiten de waard gerekend bij de regeringsvorming. Immers, een aantal ambtenaren werden naar diverse kabinetten gedetacheerd. Dit betekent misschien een eresaluut voor die ambtenaren. Daaruit kan immers blijken dat zij goed zijn, goed werk presteren en een zodanig goede reputatie hebben, dat verschillende ministers hen oproepen om in hun kabinet te werken. Het personeelstekort dat aldus ontstaat, vormt echter wel één van onze bekommelingen en het is

onze bedoeling deze situatie te verhelpen. Ik ga alleszins met u akkoord — ik heb het daarstraks reeds gezegd — dat hulde moet worden gebracht aan de ambtenaren. Ik meen dat de gemakkelijksoplossing van de verwijten hier zeker niet mag worden gehanteerd.

In verband met uw persoonlijke wensen, mijnheer De Belder, kan ik u het volgende meedelen. Wat het transport betreft, nodig ik u uit toch eens goed na te denken over de oplossing die u voorstelt, al ben ik bereid erover te praten. Uit een recente brief die ik heb ontvangen, blijkt dat een van de Belgische transporteurs het dubbele vraagt van de concurrentie om een vracht te vervoeren. Moeten wij met geld van Ontwikkelingssamenwerking soms transporteurs subsidiëren? Ik stel de vraag, maar verwacht geen antwoord. Het aanwenden van ontwikkelingsgeld voor subsidiëring van transporteurs is niet de goede manier om aan ontwikkelingshulp te doen.

Ik begrijp uw vraag en het probleem van de schepen die varen onder Belgische vlag. Ik moet erop wijzen dat een vorige regering ons feitelijk volkomen heeft «uitgevlagd» door onze schepen onder Luxemburgse vlag te laten varen. Daar zullen wel oorzaken voor zijn.

In verband met uw vraag over de Vlaamse missionarissen verzeker ik u dat ik dit probleem met de grootste aandacht zal bekijken. Ik kan daarop vandaag geen antwoord geven. In de mate van de bijdragen van het verleden zullen wij beslist tot een positieve oplossing komen. Ik nodig u uit hierop bij een latere gelegenheid in te gaan.

Mevrouw Aelvoet, u bent vrij lang blijven stilstaan bij het probleem van de schuldenlast. Ik meen daarover vrij duidelijk te zijn geweest: dit is voor ons beleid een belangrijk aspect.

Bij de overeenkomst tussen ACS-landen en de Europese Gemeenschap heb ik gewezen op het belang van dit onderdeel. Tijdens de Ministerraad van gisteren werd dit probleem ook door ons onder de aandacht van de Europese collega's gebracht.

Wij zijn ons zeer goed bewust van de gevolgen, niet alleen van die welke u heeft aangehaald, maar ook van de andere die men onderschat zoals de kredietwaardigheid van de ontwikkelingslanden t.o.v. de privé-sector, de import en de export. Alles is nauw met elkaar verweven.

U heeft gewezen op het verschil tussen de begroting en de uitvoering. Dat probleem is ons zeer goed bekend. Het houdt verband met de traagheid van de procedures waardoor projecten, die nochtans in de begroting zijn vooropgesteld als te realiseren in het begrotingsjaar, niet worden verwezenlijkt. Daardoor ontstaat het grote verschil tussen begroting en eindafrekening.

U zei dat soms eerder de belangen van het eigen land worden behartigd dan die van het ontwikkelingsland, onder meer door de levering van materiaal en meststoffen. Ik ben het met u eens dat het leveren van materiaal niet onze prioritaire zorg mag zijn. Wij moeten rekening houden met de geaardheid, de cultuur en de methodes van het ontwikkelingsland en wij moeten ons aanpassen. Wij moeten pogen de landbouw te laten renderen in de eerste plaats via het onderwijs en in een latere fase via zachte technologie die langzaam kan worden opgevoerd. De oorspronkelijke doelstelling moet blijven: de zelfredzaamheid van de plaatselijke bevolking optimaliseren.

Het probleem van het transport kan ik volkomen onderschrijven. Ik kan er weinig aan toevoegen omdat ik meen dat u gelijk heeft. Het is immers belangrijk de zuiver binnenlandse transportmogelijkheden te verbeteren. Dat neemt niet weg dat ook de grote transportroutes in stand moeten worden gehouden. De twee moeten samengaan, maar de binnenlandse transportmogelijkheden waardoor voedseloverschotten van het ene landsgedeelte naar het andere kunnen worden gebracht verdienen absolute prioriteit.

U sprak ook over het Overlevingsfonds. Wij zullen bij onze collega van Begroting aandringen om deze aangelegenheid niet te regelen met voorlopige kredieten. U heeft gelijk met voorop te stellen dat het niet zinnig is zoiets met voorlopige kredieten op te lossen. Ze moeten worden uitgekeerd zoals het hoort. Daarvoor is het inderdaad hoog tijd. Wij zullen dit onder de

aandacht van onze collega brengen om te trachten het in orde te brengen.

U hebt vragen gesteld over het bezoek van de delegatie van SADCC. Wij hebben inderdaad deze delegatie ontvangen. De cijfers die u noemt zijn correct. Het gaat inderdaad over 70 miljoen dollar of ongeveer 2,5 miljard frank. Een hele reeks programma's is samen met hen uitgewerkt. Ze lopen normaal af in 1989. Ik heb aan deze mensen gevraagd om mij hun programma's, tienjarige of vijfjarige, voor te leggen zodat wij een nieuwe beslissing voor de volgende periode kunnen nemen.

U begrijpt dat wanneer wij consequent zijn met onszelf, het nutteloos is nu een programma op te stellen zonder vragen van hun kant. Als wij het ontwikkelingsbeleid ernstig nemen, zijn wij verplicht de vragen van de ontwikkelingslanden af te wachten, te zien binnen welk kader zij vallen en ons dan uit te spreken.

Dan is er de structuur van ABOS. De opdracht is onderweg om in de eerste plaats de herstructurering uit te voeren of tenminste de administratie te vragen zelf een voorstel te formuleren. Wij zullen samen met de administratie hieraan werken, niet los van de administratie. Wij zullen ook het nodige interne en externe overleg plegen, omdat een herstructurering van ABOS alleen maar mogelijk zal zijn, indien hierover ook een politiek akkoord is.

U hebt gesproken over de politisering. Ik ben mij daarvan ten zeerste bewust. Ik zal dan ook te gepastere tijd te voeren of fracties contact nemen om deze herstructurering samen tot een goed einde te brengen. Ik zie dit inderdaad niet in simplistische formules, maar in het belang, niet alleen van de administratie, maar in hoofdzaak van de ontwikkelingslanden. Dat moet onze allereerste bekommernis zijn. (*Applaus.*)

De Voorzitter. — Daar niemand meer het woord vraagt in de beraadslaging over de budgettaire gegevens over de kredieten «Ontwikkelingssamenwerking» verklaar ik ze voor gesloten.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion des données budgétaires relatives aux crédits «Coopération au Développement», je la déclare close.

Plus personne ne demandant la parole dans la discussion générale, je la déclare close et nous passons à l'examen des articles de chacun des projets de loi.

Daar niemand meer het woord vraagt, is de algemene behandeling gesloten en gaan wij over tot de bespreking van de artikelen van elk van de ontwerpen van wet.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, DU COMMERCE EXTERIEUR ET DE LA COOPERATION AU DEVELOPPEMENT DE L'ANNEE BUDGETAIRE 1986

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1986

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement pour 1986.

Wij gaan over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor 1986.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés.
(Voir document n° 4/8-714-1, session 1986-1987, de la Chambre des représentants.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stuk nr. 4/8-714-1, zitting 1986-1987, van de Kamer van volksvertegenwoordigers.)

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés:

*Crédits pour les dépenses courantes (Titre I)
et pour les dépenses de capital (Titre II)*

Article 1er. § 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement afférentes à l'année budgétaire 1986, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs):

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
Dépenses courantes (Titre I).	19 924,6	—	611,6
Dépenses de capital (Titre II)	6 416,3	756,0	403,1
Total	26 340,9	756,0	1 014,7

Ces crédits sont énumérés aux Titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

§ 2. Les allocations de base qui résultent de la ventilation des crédits entre divisions organiques et programmes d'activités, telles qu'elles sont reprises dans les tableaux de moyens budgétaires du programme justificatif, font l'objet d'un suivi comptable.

§ 3. Lorsque la décomposition entre divisions organiques ou programmes est opérée dans les tableaux de moyens budgétaires, le ministre, ou le fonctionnaire qu'il délègue à cet effet, peut, dans la limite de chacun des crédits ouverts au tableau de la loi, procéder à une redistribution des allocations de base.

§ 4. Le contrôleur des engagements et la Cour des comptes veillent à ce que les dépenses soient correctement imputées sur les allocations de base et à ce que ces dernières ne soient pas dépassées, compte tenu le cas échéant des redistributions opérées conformément au § 3.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)*

Artikel 1. § 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1986 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken):

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Lopende uitgaven (Titel I).	19 924,6	—	611,6
Kapitaaluitgaven (Titel II)	6 416,3	756,0	403,1
Totaal	26 340,9	756,0	1 014,7

Die kredieten worden opgesomd onder de Titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

§ 2. De basisallocaties die voortvloeien uit de ventilatie van de kredieten over organisatieafdelingen en activiteitenprogramma's, zoals ze hernomen worden in de tabellen van de begrotingsmiddelen van het verantwoordingsprogramma, maken het voorwerp uit van een boekhoudkundige opvolging.

§ 3. Wanneer de uitsplitsing tussen organisatieafdelingen of programma's gemaakt wordt in de tabellen van de begrotingsmiddelen, kan de minister, of de gedelegeerde ambtenaar, binnen de grens van elk van de kredieten geopend in de wetstabel, overgaan tot een herverdeling van de basisallocaties.

§ 4. De controleur der vastleggingen en het Rekenhof zien erop toe dat de uitgaven op de basisallocaties juist worden aangerekend en zorgen bovendien ervoor dat deze laatste, eventueel rekening houdend met de overeenkomstig § 3 doorgevoerde herverdeling, niet overschreden worden.

— Adopté.

Aangenomen.

*Dispositions particulières
relatives aux dépenses courantes*

Ministère des Affaires étrangères,
du Commerce extérieur
et de la Coopération au Développement

Art. 2. Vu le caractère urgent des dépenses à prévoir et par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds successives d'un montant ne dépassant pas 400 000 francs, dont il sera justifié ultérieurement, peuvent être consenties au comptable chargé de la liquidation des secours et des dépenses à caractère social.

Il en est de même pour les allocations en faveur des cercles culturels et sportifs créés parmi le personnel du département des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement.

*Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende uitgaven*

Ministerie van Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking

Art. 2. Gezien het dringend karakter der in het vooruitzicht gestelde uitgaven en in afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen achtereenvolgende geldvoorschotten worden toegestaan van hoogstens 400 000 frank die later zullen verantwoord worden, aan de rekenplichtige van de sociale dienst, die belast is met de vereffening van de hulpelden en uitgaven van sociale aard.

Hetzelfde geldt voor de toelagen ten bate van de culturele en sportkringen, onder het personeel van het departement van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking opgericht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Par dérogation à l'article 17 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la même loi.

Art. 3. Bij afwijking van artikel 17 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit, gebeurt de betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen voor begrafeniskosten

overeenkomstig de regelen bepaald in artikel 23 van dezelfde wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Affaires étrangères et Commerce extérieur

Art. 4. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 7 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 50 000 francs.

Sector Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel

Art. 4. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 7 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement.

De buitengewone rekenplichtigen van het departement worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 50 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 6 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département chargés de la liquidation des dépenses imputables à charge de l'article 34.17 du budget.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 60 000 francs.

Art. 5. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 6 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement belast met de uitbetaling der uitgaven betaalbaar ten laste van artikel 34.17 van de begroting.

De buitengewone rekenplichtigen van het departement worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 60 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Coopération au Développement

Art. 6. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 15 000 000 de francs chacune peuvent être consenties au comptable extraordinaire du département chargé du paiement des bourses d'études et de stages.

Au moyen de ces avances, le comptable extraordinaire du département est autorisé à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs.

Sector Ontwikkelingssamenwerking

Art. 6. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, kunnen geldvoorschotten, tot een maximumbedrag van 15 000 000 frank

elk, toegestaan worden aan de buitengewone rekenplichtige van het departement, belast met de betaling van studie- en stagebeurzen.

De buitengewone rekenplichtige van het departement wordt gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen, welke 100 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires de la Coopération au Développement.

Au moyen de ces avances, ces comptables extraordinaires sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs.

Art. 7. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking.

Deze buitengewone rekenplichtige worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 100 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 5 000 000 de francs chacune, peuvent être consenties au comptable extraordinaire du département chargé du paiement des maîtres de stage et des moniteurs.

Au moyen de ces avances, le comptable extraordinaire du département est autorisé à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs.

Art. 8. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, kunnen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 5 000 000 frank elk, toegestaan worden aan de buitengewone rekenplichtige van het departement, belast met de betaling van stagemeesters en moniteurs.

De buitengewone rekenplichtige van het departement wordt gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 100 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 9. Le secrétaire d'Etat à la Coopération au Développement est autorisé à affecter à des dépenses de coopération en personnel et d'assistance en faveur des pays en voie de développement et des organisations régionales auxquels le gouvernement belge apporte une coopération technique en personnel, les sommes versées par les gouvernements des pays assistés, et par les organisations régionales, à titre d'intervention dans le coût des techniciens belges mis à leur disposition.

Art. 9. De staatssecretaris voor Ontwikkelingssamenwerking is gemachtigd de bedragen door de regeringen van de bijgestane landen en van de regionale organisaties gestort als tussenkomst in de kosten van de te hunner beschikking gestelde Belgische technici te besteden aan uitgaven voor samenwerking met personeel en bijstand ten bate van de ontwikkelingslanden en van de regionale organisaties waaraan de Belgische regering technische bijstand met personeel verleent.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 10. Par dérogation aux dispositions de l'article 5 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la

comptabilité de l'Etat, des dépenses d'années antérieures peuvent être imputées à charge des crédits non dissociés ci-après :

Titre I, articles 34.12 et 34.16.

Art. 10. Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de wetten op de rijkscomptabiliteit mogen uitgaven van vroegere jaren aangerekend worden op de hiernavolgende niet-gesplitste kredieten :

Titel I, artikels 34.12 en 34.16.

— Adopté.

Aangenomen.

*Disposition particulière relative
aux dépenses courantes et aux dépenses de capital*

Art. 11. Les crédits d'engagement et les crédits d'ordonnement ainsi que les crédits non dissociés reportables en vertu de dispositions spéciales, disponibles au 31 décembre 1985 et reportés à l'année 1986, sont réunis aux articles correspondants du budget de ladite année, tels que ces articles sont repris dans le tableau ci-après.

Les ordonnancements sur les dépenses engagées au cours des années budgétaires 1985 et antérieures, à charge des crédits dont question à l'alinéa précédent, sont enregistrés sur les articles correspondants du budget de l'année 1986.

Articles 1985 et antérieurs			Articles 1986 correspondants	
Sections	Articles	Litteras	Sections	Articles
31	34.05	00	51	34.05
31	74.10	00	40	74.10
31	83.01	00	41	83.01
31	83.02	00	51	83.02
31	83.03	00	51	83.03
31	83.04	00	41	83.04
31	83.05	00	41	83.05
32	51.01	00	54	51.01
32	53.01	01	54	53.01
32	53.01	02	54	53.01
32	53.02	00	54	53.02
32	53.03	00	54	53.03
32	53.04	00	54	53.04
32	53.08	02	54	53.08
32	53.08	03	54	53.08
32	53.08	04	54	53.08
32	53.08	06	54	53.08
32	53.08	07	54	53.08
32	53.08	09	54	53.08
32	53.08	10	54	53.08
32	53.10	00	54	53.10
32	53.11	00	54	53.11
32	53.12	00	54	53.12
32	53.13	00	54	53.13
32	53.15	00	54	53.15
32	53.16	00	54	53.16
32	53.17	00	54	53.17
32	53.18	00	54	53.18
32	53.19	00	54	53.19
32	53.20	01	54	53.20
32	53.21	00	54	53.21
32	53.22	00	54	53.22
32	53.23	00	54	53.23
32	53.24	00	54	53.24
32	53.25	00	54	53.25
32	61.01	00	54	61.01
32	64.01	00	54	64.01
32	83.01	00	54	83.01

*Bijzondere bepaling betreffende
de lopende uitgaven en de kapitaaluitgaven*

Art. 11. De op 31 december 1985 beschikbare en naar het jaar 1986 overgedragen vastleggingskredieten, ordonnanceringskredieten en niet-gesplitste kredieten die het voorwerp uitmaken van een speciale overdrachtsclausule, worden gevoegd bij de overeenstemmende artikelen van de begroting voor het jaar 1986, zoals deze bepaald worden in de hiernavolgende tabel.

De ordonnanceringen van de uitgaven die, in de loop van het begrotingsjaar 1985 en van vorige begrotingsjaren werden vastgelegd ten laste van de kredieten waarvan sprake in de vorige alinea, worden aangerekend op de overeenstemmenden artikelen van de begroting voor het jaar 1986.

Artikelen 1985 en vorige			Overeenstemmende artikelen 1986	
Sections	Artikelen	Littera's	Sections	Artikelen
31	34.05	00	51	34.05
31	74.10	00	40	74.10
31	83.01	00	41	83.01
31	83.02	00	51	83.02
31	83.03	00	51	83.03
31	83.04	00	41	83.04
31	83.05	00	41	83.05
32	51.01	00	54	51.01
32	53.01	01	54	53.01
32	53.01	02	54	53.01
32	53.02	00	54	53.02
32	53.03	00	54	53.03
32	53.04	00	54	53.04
32	53.08	02	54	53.08
32	53.08	03	54	53.08
32	53.08	04	54	53.08
32	53.08	06	54	53.08
32	53.08	07	54	53.08
32	53.08	09	54	53.08
32	53.08	10	54	53.08
32	53.10	00	54	53.10
32	53.11	00	54	53.11
32	53.12	00	54	53.12
32	53.13	00	54	53.13
32	53.15	00	54	53.15
32	53.16	00	54	53.16
32	53.17	00	54	53.17
32	53.18	00	54	53.18
32	53.19	00	54	53.19
32	53.20	01	54	53.20
32	53.21	00	54	53.21
32	53.22	00	54	53.22
32	53.23	00	54	53.23
32	53.24	00	54	53.24
32	53.25	00	54	53.25
32	61.01	00	54	61.01
32	64.01	00	54	64.01
32	83.01	00	54	83.01

— Adopté.

Aangenomen.

Section particulière (Titre IV)

Ministère des Affaires étrangères,
du Commerce extérieur
et de la Coopération au Développement

Art. 12. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au Titre IV du tableau joint à la présente loi, sont

évaluées à 15 496 400 000 francs pour les recettes et à 17 727 100 000 francs pour les dépenses.

Afzonderlijke sectie (Titel IV)

Ministerie van Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking

Art. 12. De verrichtingen op de speciale fondsen, die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 15 496 400 000 frank voor de ontvangsten en op 17 727 100 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 13. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au Titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard de l'article se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

Art. 13. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in Titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Tout engagement à prendre, en vertu des articles 15, 16, 17, 18 et 19 de la présente loi, est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes.

Avant le dix de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs un relevé établi en trois exemplaires et mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Art. 14. Elke verbintenis aan te gaan krachtens de artikelen 15, 16, 17, 18 en 19 van deze wet, wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïnviseerd werden, en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïnviseerd werden sinds het begin van het jaar.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Affaires étrangères
et Commerce extérieur

Art. 15. Sont accordées, à charge de l'article 60.01.A «Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale», des autorisations d'engagements à concurrence de 1 800 000 000 de francs.

Sector Buitenlandse Zaken
en Buitenlandse Handel

Art. 15. Worden toegelaten ten laste van artikel 60.01.A «Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie», vastleggingsmachtigingen ten belope van 1 800 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. Sont accordées, à charge de l'article 60.02.A «Fonds du Commerce extérieur», des autorisations d'engagements à concurrence de 400 000 000 francs.

Art. 16. Worden toegelaten ten laste van artikel 60.02.A «Fonds van de Buitenlandse Handel», vastleggingsmachtigingen ten belope van 400 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Coopération au Développement

Art. 17. Pour l'année 1986 une autorisation d'engagement se rapportant au fonds ouvert dans le cadre de l'aide alimentaire en céréales (art. 60.54.A) est accordée à concurrence de 600 000 000 de francs.

Sector Ontwikkelingssamenwerking

Art. 17. Voor het jaar 1986 wordt aan het fonds geopend in het kader van de voedselhulp in graangewassen (art. 60.54.A) een vastleggingsmachtiging verleend ten belope van 600 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 18. Pour l'année 1986, le Fonds de la Coopération au Développement (art. 60.58.B) dispose d'une autorisation d'engagement de 7 165 700 000 francs.

Art. 18. Voor het jaar 1986 beschikt het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking (art. 60.58.B) over een vastleggingsmachtiging van 7 165 700 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 19. Pour l'année 1986, le Fonds de survie pour le tiers monde (art. 66.60.B) dispose d'une autorisation d'engagement de 1 875 000 000 de francs.

Art. 19. Voor het jaar 1986 beschikt het Overlevingsfonds derde wereld (art. 66.60.B) over een vastleggingsmachtiging van 1 875 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

PROJET DE LOI CONTENANT LE BUDGET DU MINISTÈRE DES AFFAIRES ÉTRANGÈRES, DU COMMERCE EXTÉRIEUR ET DE LA COOPÉRATION AU DÉVELOPPEMENT DE L'ANNÉE BUDGÉTAIRE 1987

Discussion et vote des articles

ONTWERP VAN WET HOUDENDE DE BEGROTING VAN HET MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN, BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING VOOR HET BEGROTINGSJAAR 1987

Beraadslaging en stemming over de artikelen

M. le Président. — Nous passons à l'examen des articles du projet de loi contenant le budget du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement de l'année budgétaire 1987.

Wij gaan over tot de bespreking van de artikelen van het ontwerp van wet houdende de begroting van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1987.

Personne ne demandant la parole dans la discussion des articles du tableau, je les mets aux voix.

Daar niemand het woord vraagt in de behandeling van de artikelen van de tabel, breng ik deze in stemming.

— Ces articles sont successivement mis aux voix et adoptés. (Voir document n° 5-VIII-1, session 1986-1987, du Sénat.)

Deze artikelen worden achtereenvolgens in stemming gebracht en aangenomen. (Zie stuk nr. 5-VIII-1, zitting 1986-1987, van de Senaat).

M. le Président. — Les articles du projet de loi sont ainsi rédigés :

*Crédits pour les dépenses courantes (Titre I)
et pour les dépenses de capital (Titre II)*

Article 1er. § 1er. Il est ouvert, pour les dépenses du ministère des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement afférentes à l'année budgétaire 1987, des crédits s'élevant aux montants ci-après (en millions de francs) :

	Crédits dissociés		
	Crédits non dissociés	Crédits d'engagement	Crédits d'ordonnement
Dépenses courantes (Titre I).	16 854,5	—	157,0
Dépenses de capital (Titre II)	5 444,9	700,0	819,1
Totaux	22 299,4	700,0	976,1

Ces crédits sont énumérés aux Titres I et II du tableau annexé à la présente loi.

§ 2. Les allocations de base qui résultent de la ventilation des crédits entre divisions organiques et programmes d'activités, telles qu'elles sont reprises dans les tableaux de moyens budgétaires du programme justificatif, font l'objet d'un suivi comptable.

§ 3. Lorsque la décomposition entre divisions organiques ou programmes est opérée dans les tableaux de moyens budgétaires, le ministre, ou le fonctionnaire qu'il délègue à cet effet, peut, dans la limite de chacun des crédits ouverts au tableau de la loi, procéder à une redistribution des allocations de base.

§ 4. Le contrôleur des engagements et la Cour des comptes veillent à ce que les dépenses soient correctement imputées sur les allocations de base et à ce que ces dernières ne soient pas dépassées, compte tenu le cas échéant des redistributions opérées conformément au § 3.

*Kredieten voor de lopende uitgaven (Titel I)
en de kapitaaluitgaven (Titel II)*

Artikel 1. § 1. Voor de uitgaven van het ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het begrotingsjaar 1987 worden kredieten geopend ten bedrage van (in miljoenen franken) :

	Gesplitste kredieten		
	Niet-gesplitste kredieten	Vastleggingskredieten	Ordonnancingskredieten
Lopende uitgaven (Titel I)	16 854,5	—	157,0
Kapitaaluitgaven (Titel II)	5 444,9	700,0	819,1
Totaal	22 299,4	700,0	976,1

Die kredieten worden opgesomd onder de Titels I en II van de bij deze wet gevoegde tabel.

§ 2. De basisallocaties die voortvloeien uit de ventilatie van de kredieten over organisatieafdelingen en activiteitenprogramma's, zoals ze hernomen worden in de tabellen van de begrotingsmiddelen van het verantwoordingsprogramma, maken het voorwerp uit van een boekhoudkundige opvolging.

§ 3. Wanneer de uitsplitsing tussen organisatieafdelingen of programma's gemaakt wordt in de tabellen van de begrotingsmiddelen, kan de minister, of de gedelegeerde ambtenaar, binnen de grens van elk van de kredieten geopend in de wetstabel, overgaan tot een herverdeling van de basisallocaties.

§ 4. De controleur der vastleggingen en het Rekenhof zien erop toe dat de uitgaven op de basisallocaties juist worden aangerekend en zorgen bovendien ervoor dat deze laatste, eventueel rekening houdend met de overeenkomstig § 3 doorgevoerde herverdelingen, niet overschreden worden.

— Adopté.

Aangenomen.

*Dispositions particulières
relatives aux dépenses courantes*

Ministère des Affaires étrangères,
du Commerce extérieur
et de la Coopération au Développement

Art. 2. Vu le caractère urgent des dépenses à prévoir et par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds successives d'un montant ne dépassant pas 400 000 francs, dont il sera justifié ultérieurement, peuvent être consenties au comptable chargé de la liquidation des secours et des dépenses à caractère social.

Il en est de même pour les allocations en faveur des cercles culturels et sportifs créés parmi le personnel du département des Affaires étrangères, du Commerce extérieur et de la Coopération au Développement.

*Bijzondere bepalingen
betreffende de lopende uitgaven*Ministerie van Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking

Art. 2. Gezien het dringend karakter der in het vooruitzicht gestelde uitgaven en in afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof mogen achtereenvolgende geldvoorschotten worden toegestaan van hoogstens 400 000 frank die later zullen verantwoord worden, aan de rekenplichtige van de sociale dienst, die belast is met de vereffening van de hulpelden en uitgaven van sociale aard.

Hetzelfde geldt voor de toelagen ten bate van de culturele en sportkringen, onder het personeel van het departement van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking opgericht.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 3. Par dérogation à l'article 17 de la loi du 15 mai 1846 sur la comptabilité de l'Etat, le paiement des allocations de naissance et des indemnités pour frais funéraires s'effectue conformément aux règles établies par l'article 23 de la même loi.

Art. 3. Bij afwijking van artikel 17 van de wet van 15 mei 1846 op de rijkscomptabiliteit, gebeurt de betaling van de geboortetoelagen en van de vergoedingen voor begrafenis kosten overeenkomstig de regelen bepaald in artikel 23 van dezelfde wet.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Affaires étrangères
et Commerce extérieur

Art. 4. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 7 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 50 000 francs.

Sector Buitenlandse Zaken
en Buitenlandse Handel

Art. 4. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 7 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement.

De buitengewone rekenplichtigen van het departement worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 50 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 5. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 6 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires du département chargés de la liquidation des dépenses imputables à charge de l'article 34.17 du budget.

Au moyen de ces avances, les comptables extraordinaires du département sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 60 000 francs.

Art. 5. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 6 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van het departement belast met de uitbetaling der uitgaven betaalbaar ten laste van artikel 34.17 van de begroting.

De buitengewone rekenplichtigen van het departement worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 60 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Cooperation au Développement

Art. 6. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 60 000 000 de francs chacune peuvent être consenties au comptable extraordinaire du département chargé du paiement des bourses d'études et de stages.

Au moyen de ces avances, le comptable extraordinaire du département est autorisé à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs.

Sector Ontwikkelingssamenwerking

Art. 6. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, kunnen geldvoorschotten, tot een maximumbedrag van 60 000 000 frank elk, toegestaan worden aan de buitengewone rekenplichtige van het departement, belast met de betaling van studie- en stagebeurzen.

De buitengewone rekenplichtige van het departement wordt gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen, welke 100 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 7. Par dérogation à l'article 15 modifié de la loi organique de la Cour des comptes du 29 octobre 1846, des avances de fonds d'un montant maximum de 10 000 000 de francs peuvent être consenties aux comptables extraordinaires de la Coopération au Développement.

Au moyen de ces avances, ces comptables extraordinaires sont autorisés à payer des créances ne dépassant pas 100 000 francs.

Art. 7. Bij afwijking van het gewijzigd artikel 15 van de wet van 29 oktober 1846 op de inrichting van het Rekenhof, mogen geldvoorschotten tot een maximumbedrag van 10 000 000 frank verleend worden aan de buitengewone rekenplichtigen van de Ontwikkelingssamenwerking.

Deze buitengewone rekenplichtigen worden gemachtigd om door middel van deze voorschotten schuldvorderingen te betalen welke 100 000 frank niet te boven gaan.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 8. Par dérogation aux dispositions de l'article 5 de la loi du 28 juin 1963 modifiant et complétant les lois sur la comptabilité de l'Etat, des dépenses d'années antérieures peuvent être imputées à charge des crédits non dissociés ci-après:

Titre I, articles 34.12 et 34.16.

Art. 8. Bij afwijking van de beschikkingen van artikel 5 van de wet van 28 juni 1963 tot wijziging en aanvulling van de

wetten op de rijkscomptabiliteit mogen uitgaven van vroegere jaren aangerekend worden op de hiernavolgende niet-gesplitste kredieten:

Titel I, artikels 34.12 en 34.16.

— Adopté.

Aangenomen.

*Disposition particulière relative
aux dépenses courantes et aux dépenses de capital*

Art. 9. Les ordonnancements sur les dépenses engagées au cours des années budgétaires 1985 et antérieures, à charge des articles, dont le numérotage a été modifié entre-temps, peuvent être imputés à charge des crédits correspondants du budget de l'année 1987.

*Bijzondere bepaling betreffende
de lopende uitgaven en de kapitaaluitgaven*

Art. 9. De ordonnancerings van de uitgaven die, in de loop van het begrotingsjaar 1985 en van vorige begrotingsjaren werden vastgelegd ten laste van de artikelen waarvan de nummering inmiddels gewijzigd werd, mogen worden aangerekend op de overeenstemmende artikelen van de begroting voor het jaar 1987.

— Adopté.

Aangenomen.

Section particulière (Titre IV)

Ministère des Affaires étrangères,
du Commerce extérieur
et de la Coopération au Développement

Art. 10. Les opérations effectuées sur les fonds spéciaux figurant au Titre IV du tableau joint à la présente loi, sont évaluées à 13 103 100 000 francs pour les recettes et à 17 758 700 000 francs pour les dépenses.

Afzonderlijke sectie (Titel IV)

Ministerie van Buitenlandse Zaken,
Buitenlandse Handel
en Ontwikkelingssamenwerking

Art. 10. De verrichtingen op de speciale fondsen, die voorkomen in Titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, worden geraamd op 13 103 100 000 frank voor de ontvangsten en op 17 758 700 000 frank voor de uitgaven.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 11. Le mode de disposition des avoirs mentionnés aux fonds inscrits au Titre IV du tableau joint à la présente loi est indiqué en regard de l'article se rapportant à chacun d'eux.

Les fonds dont les dépenses sont soumises au visa préalable de la Cour des comptes sont désignés par l'indice A.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé à l'intervention du ministre des Finances sont désignés par l'indice B.

Les fonds et comptes sur lesquels il est disposé directement par les comptables qui ont opéré les recettes sont désignés par l'indice C.

Art. 11. De wijze van beschikking over het tegoed vermeld voor de fondsen ingeschreven in Titel IV van de tabel gevoegd bij deze wet, wordt aangeduid naast het nummer van het artikel dat betrekking heeft op elk dezer.

De fondsen waarvan de uitgaven aan het voorafgaand visum van het Rekenhof worden voorgelegd, worden door het teken A aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop door tussenkomst van de minister van Financiën wordt beschikt, worden door het teken B aangeduid.

De fondsen en rekeningen waarop rechtstreeks wordt beschikt door de rekenplichtigen die de ontvangsten hebben gedaan, worden door het teken C aangeduid.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 12. Tout engagement à prendre, en vertu des articles 13, 14, 15, 16 et 17 de la présente loi, est soumis au visa du contrôleur des engagements et à la Cour des comptes.

Avant le dix de chaque mois, le contrôleur des engagements transmet à la Cour des comptes, avec les documents justificatifs un relevé établi en trois exemplaires et mentionnant, d'une part, le montant des engagements visés au cours du mois écoulé et, d'autre part, le montant des engagements visés depuis le début de l'année.

Art. 12. Elke verbintenis aan te gaan krachtens de artikelen 13, 14, 15, 16 en 17 van deze wet, wordt onderworpen aan het visum van de controleur der vastleggingen en aan het Rekenhof.

Vóór de tiende van iedere maand legt de controleur van de vastleggingen aan het Rekenhof een in drievoud opgemaakte lijst met de verantwoordingsstukken voor, die eensdeels het bedrag vermeldt van de vastleggingen die tijdens de afgelopen maand geïmpeerd werden, en anderdeels het bedrag aangeeft van de vastleggingen die geïmpeerd werden sinds het begin van het jaar.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Affaires étrangères
et Commerce extérieur

Art. 13. Sont accordées, à charge de l'article 60.01.A « Fonds d'expansion économique et de reconversion régionale », des autorisations d'engagements à concurrence de 1 000 000 000 de francs.

Sector Buitenlandse Zaken
en Buitenlandse Handel

Art. 13. Worden toegelaten ten laste van artikel 60.01.A « Fonds voor de economische expansie en de regionale reconversie », vastleggingsmachtigingen ten belope van 1 000 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 14. Sont accordées, à charge de l'article 60.02.A « Fonds du Commerce extérieur », des autorisations d'engagements à concurrence de 445 000 000 de francs.

Art. 14. Worden toegelaten ten laste van artikel 60.02.A « Fonds van de Buitenlandse Handel », vastleggingsmachtigingen ten belope van 445 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Secteur Coopération au Développement

Art. 15. Pour l'année 1987 une autorisation d'engagement se rapportant au Fonds ouvert dans le cadre de l'aide alimentaire en céréales (art. 60.54.A) est accordée à concurrence de 582 000 000 de francs.

Sector Ontwikkelingssamenwerking

Art. 15. Voor het jaar 1987 wordt aan het Fonds geopend in het kader van de voedselhulp in graangewassen (art. 60.54.A) een vastleggingsmachtiging verleend ten belope van 582 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 16. Pour l'année 1987, le Fonds de la Coopération au Développement (art. 60.58.B) dispose d'une autorisation d'engagement de 11 800 000 000 de francs.

Art. 16. Voor het jaar 1987 beschikt het Fonds voor Ontwikkelingssamenwerking (art. 60.58.B) over een vastleggingsmachtiging van 11 800 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

Art. 17. Pour l'année 1987, le Fonds de survie pour le tiers monde (art. 60.60.B) dispose d'une autorisation d'engagement de 1 574 000 000 de francs.

Art. 17. Voor het jaar 1987 beschikt het Overlevingsfonds derde wereld (art. 66.60.B) over een vastleggingsmachtiging van 1 574 000 000 frank.

— Adopté.

Aangenomen.

M. le Président. — Il sera procédé ultérieurement au vote sur l'ensemble du projet de loi.

Wij stemmen later over het ontwerp van wet in zijn geheel.

Comme nous en étions convenus, nous interrompons ici nos travaux.

Zoals overeengekomen, onderbreken wij nu onze werkzaamheden.

VOORSTELLEN — PROPOSITIONS

Indiening — Dépôt

De Voorzitter. — De volgende voorstellen van wet werden ingediend:

1° Door de heer Cardoen, tot wijziging van de herstellwet van 10 februari 1981 tot invoering van een solidariteitsbijdrage ten laste van de personen rechtstreeks of onrechtstreeks bezoldigd door de openbare sector;

Les propositions de loi ci-après ont été déposées:

1° Par M. Cardoen, modifiant la loi de redressement du 10 février 1981 instaurant une cotisation de solidarité à charge des personnes rémunérées directement ou indirectement par le secteur public;

2° Door de heer Désir, tot wijziging van artikel 24, § 2, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt;

2° Par M. Désir, modifiant l'article 24, § 2, de la loi du 16 juillet 1973 garantissant la protection des tendances idéologiques et philosophiques;

3° Door de heer Collignon, betreffende de personeelsformatie van de griffie van de rechtbank van koophandel te Hoei;

3° Par M. Collignon, relative au cadre du greffe du tribunal de commerce de Huy;

4° Door de heer Verhaegen, tot wijziging van artikel 1 van het koninklijk besluit van 12 april 1984 tot uitvoering van de artikelen 42bis en 56, § 2, van de samengevoegde wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders;

4° Par M. Verhaegen, modifiant l'article 1er de l'arrêté royal du 12 avril 1984 portant exécution des articles 42bis et 56, § 2, des lois coordonnées relatives aux allocations familiales pour travailleurs salariés;

5° Door de heer Cerexhe, betreffende het archief;

5° Par M. Cerexhe, relative aux archives;

6° Door de heer Didden, tot verlenging van bepaalde maatregelen waarin de herstellwet van 31 juli 1984 voorziet;

6° Par M. Didden, prorogeant certaines mesures prévues par la loi de redressement du 31 juillet 1984;

7° Door mevrouw Truffaut, tot aanvulling van artikel 24 van de wet van 20 april 1874 op de voorlopige hechtenis en van artikel 44 van de wet van 15 juni 1899 houdende het Wetboek van strafrechtspleging voor het leger;

7° Par Mme Truffaut, complétant l'article 24 de la loi du 20 avril 1874 sur la détention préventive et l'article 44 de la loi du 15 juin 1899 comprenant le Code de procédure pénale militaire;

8° Door de heer Desmedt, tot opheffing van de wet van 27 november 1891 ter beteugeling van de landloperij en de bedelarij;

8° Par M. Desmedt, abrogeant la loi du 27 novembre 1891 pour la répression du vagabondage et de la mendicité;

9° Door mevrouw Truffaut, tot wijziging van het Wetboek van de inkomstenbelastingen ten einde de kosten van kinderopvang fiscaal aftrekbaar te maken.

9° Par Mme Truffaut, modifiant le Code des impôts sur les revenus en vue d'instaurer une déduction fiscale des frais de garde des enfants en bas âge.

Voorts heeft de heer Peeters een voorstel van resolutie ingediend betreffende de cursussen epidemiologie en preventie aan de universiteiten.

Par ailleurs, M. Peeters a déposé une proposition de résolution relative aux cours d'épidémiologie et de prévention dans les universités.

Deze voorstellen zullen worden vertaald, gedrukt en rondgedeeld.

Ces propositions seront traduites, imprimées et distribuées.

Er zal later over de inoverwegingneming worden beslist.

Il sera statué ultérieurement sur leur prise en considération.

INTERPELLATIONS — INTERPELLATIES

Demandes — Verzoeken

M. le Président. — Les demandes d'interpellation suivantes ont été déposées:

1° Par M. Hasquin au ministre de l'Education nationale sur « divers propos qu'il a tenus et qui inquiètent tous ceux qui sont soucieux de la qualité de l'enseignement »;

De volgende interpellatieverzoeken werden ingediend:

1° Door de heer Hasquin tot de minister van Onderwijs over « verscheidene van zijn uitspraken en de onrust die zij teweeggebracht hebben bij al wie bezorgd is over de kwaliteit van het onderwijs »;

2° Par M. Serge Moureaux au Vice-Premier ministre et ministre de la Justice et des Classes moyennes et au ministre de l'Intérieur, de la Modernisation des Services publics, et des Institutions scientifiques et culturelles nationales sur « les raisons pour lesquelles les mesures de prévention et de protection n'ont pas été prises par les autorités belges afin d'assurer la sécurité des représentants de l'African National Congress à Bruxelles et

d'arrêter le ou les coupables présumés des attentats dirigés contre ceux-ci ».

2° Door de heer Serge Moureaux tot de Vice-Eerste minister en minister van Justitie en Middenstand en tot de minister van Binnenlandse Zaken, van de Modernisering van de Openbare Diensten, en van de Nationale Wetenschappelijke en Culturele Instellingen over «de redenen waarom de Belgische overheid geen voorzorgs- en beschermingsmaatregelen genomen heeft voor de beveiliging van de vertegenwoordigers van het *African National Congress* te Brussel en voor de arrestatie van de vermoedelijke dader of daders van de tegen hen gepleegde aanslagen ».

La date de ces interpellations sera fixée ultérieurement.

De datum van deze interpellaties zal later worden bepaald.

Le Sénat se réunira demain, jeudi 2 juin 1988, à 10 heures.

De Senaat vergadert opnieuw morgen, donderdag 2 juni 1988, te 10 uur.

La séance est levée.

De vergadering is gesloten.

(La séance est levée à 15 h 45 m.)

(De vergadering wordt gesloten te 15 h 45 m.)

ERRATUM

ANNALES PARLEMENTAIRES N° 7

Séance de l'après-midi du 5 mai 1988

En page 97, lire dans l'en-tête et dans le titre:

Sénat — Annales parlementaires — Séances du jeudi 5 mai 1988 Senaat — Parlementaire Handelingen — Vergaderingen van donderdag 5 mei 1988	97
---	----

au lieu de

Sénat — Annales parlementaires — Séances du jeudi 5 mai 1987 Senaat — Parlementaire Handelingen — Vergaderingen van donderdag 5 mei 1987	97
---	----

et « SEANCES DU JEUDI 5 MAI 1988 »
au lieu de « SEANCES DU JEUDI 5 MAI 1987 »

PARLEMENTAIRE HANDELINGEN NR. 7

Namiddagvergadering van 5 mei 1988

De datum in het bladhoofd en in de titel lezen als volgt:

Sénat — Annales parlementaires — Séances du jeudi 5 mai 1988 Senaat — Parlementaire Handelingen — Vergaderingen van donderdag 5 mei 1988	97
---	----

in plaats van

Sénat — Annales parlementaires — Séances du jeudi 5 mai 1987 Senaat — Parlementaire Handelingen — Vergaderingen van donderdag 5 mei 1987	97
---	----

en « VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 5 MEI 1988 »
in plaats van « VERGADERINGEN VAN DONDERDAG 5 MEI 1987 »

410